

COSES DE LA GENÈTICA

Un relat de: [M.Victòria Lovaina Ruiz](#)

1

LA PRIMERA VOLTA QUE VAIG SENTIR LA PARAULA GENÈTICA fou aquell dia que trobaren tia Hermínia sense roba i recolzada en un SOS de l'autopista AP-7, molt a prop del peatge de Martorell, en direcció a Barcelona. Encara em pareix sentir les paraules del pare quan ens començà a explicar la tocada de nassos de la seua germana durant eixe dia.

Quan el pare arribà a casa, hi havia la mare i la Ramona, la veïna, que havia vingut a casa a fer punt de mitja i totes dues xerraven de com reduir els punts de la màniga d'un jersei, i jo, que berenava uns melindros amb taronjada i feia deures alhora, i com cada dia devia enllefiscar els fulls i la taula i la roba que duia, eixa volta no devia ser pas una excepció. El pare obrí la porta de cop i en tancar-la la colpejà d'una manera que ell no acostumava a fer i s'assegué en una cadira del menjador, esbufegant i alterat, roig com un maduixot, com si estiguera a punt d'un col·lapse, i profundament trist, amb una tristor que li ennuvolava la mirada i les paraules perquè, com sempre que hi havia algun daltabaix, li apareixia un singlot inoportú que li escapçava les explicacions com si es tractara d'una mala herba d'estes que xuclen la força de les plantes.

Jo vaig pensar que venia de la fàbrica, de Para-xocs and Company, on muntava para-xocs de cotxe durant huit hores al dia. O que potser havien fet alguna d'aquelles assemblees de l'empresa que el portaven de corcoll darrerament, però no, el problema era la tia. Venia de recollir-la de l'hospital i acabava de deixar-la a casa seua, al cinquè segona de la nostra mateixa escala. I llavors, després de tota la bufera, fou quan digué allò de:

—Les rareses d'Hermínia són una cosa genètica.

I quan digué genètica, ens mirà a tots: a la mare, a la Ramona i a mi. I tornà a repetir, per si no l'havíem sentit bé: “Ge nè ti ca”, recalcant les síl·labes d'esta paraula. Després de dir-la, el pare féu un silenci llarg, tan llarg que a mi em paregué que omplia tota la casa de silenci i respirà profundament cansat. Potser és ara, veient la Lídia, que entenc l'eloqüència d'aquell silenci que ens implicava a tots en el destí incert de la família.

I explicà que la parella dels Mossos d'Esquadra havien localitzat l'Hermínia en aquell punt quilomètric de l'autopista, després de les nombroses trucades que els havien alertat de la presència d'una dona nua. El pare, quan deixà anar tota eixa tensió acumulada, mig plorava tornant a explicar que la tia s'havia despulpat a l'autopista i que sort que els seus pares no eren vius i no havien viscut aquella vergonya. Quan ara pense en el pare assegut a la cadira, mig caigut, parlant amb el singlot que li tallava les paraules, m'adone que potser llavors el pare ja havia perdut tota esperança en què el caràcter de tia Hermínia poguera seguir alguna volta les pautes de la lògica. I crec que a partir d'aleshores ja tot fou diferent perquè quan toques el fons de la desesperança la vida canvia per força, el món sencer pren un altre destí i el futur, fins i tot, es desdibuixa com si estiguera cobert de boira.

Però jo llavors vivia aliena a eixa desesperació, a la tensió que la tia ocasionava, i vaig esclafir a riure, una rialla de les meues, trobant la gràcia a eixa situació compromesa i recordo que fins i tot vaig dir: “Olé, la tia!”, amb una satisfacció alegre. La meua tia era única per fer perdre els estreps del pare i per fer-me riure a mi. La mare, en sentir-me, em tustà el clatell dient-me que callara, que fes els deures i que no diguera impertinències.

—I tu, treu-te els cabells de la cara que se't mengen els ulls! —acabà cridant empipada.

M'agradava pentinar-me com la tia, amb unes grenyes que em tapaven la visió i que esgarrifaven els pares que no em veien la cara, ni els ulls, però a mi m'era igual, només m'importava que la tia m'ajudara a pentinar-me i em posara laca fins que el cabell se'm quedara com el cartró. A voltes, quan la mare estava de bon humor, a les meues grenyes les anomenava el tupè, i a mi també em feia riure.

Després, el pare continuà tot dient que havien dut la tia als serveis psiquiàtrics de la Vall d'Hebron embolicada amb una manta que probablement, segons el pare, havia servit per tapar algun fiambre. Fiambre. Encara recorde eixa paraula perquè sovint la utilitzava el pare quan havia d'esmentar algun cadàver desconegut, a mi em feia estremir només de sentir-la i recordo que me la vaig repetir fins que eixa paraula perdé el sentit que tenia, era un costum, repetir i repetir les paraules, fix. Eixa nit devia adormir-me encara amb el regust de la paraula fiambre mentre la por se m'arrapava al serrell, i este, en somnis, probablement se'm començava a menjar els ulls, i això també m'espantava cosa de no dir.

Els Mossos havien localitzat el pare a la faena i li havien explicat l'exhibicionisme de tia Hermínia “i en un lloc públic, senyor Garcia”, es veu que li havien dit, que al capdavant era el que importava, i li havien demanat que anara a l'hospital perquè els metges volien parlar amb algun familiar responsable de la noia, ja es veia que ella massa responsable, no n'era, “i també perquè li portara roba”, afegí el pare. Ell li havia dut una bata de color blau elèctric que tenia a la feina i que “mira que quina vergonya vore-la allà voltada de metges”.

—I nua, Fernanda... —s'adreçà a la mare.

I tot era pegar voltes al munt de preguntes que li havien fet. El pare, de tant en tant exclamava: “Quant m'ha costat pujar esta noia...” I la mare se'n feia creus del caràcter de la tia i la Ramona assentia amb el cap mentre comptava els punts de mitja de la màniga d'aquell jersei de llana violeta.

—I mireu com ens hem de vore per culpa de la genètica... —Es lamentà el pare finalment, amb la mirada

perduda, i dolgut, per la manta amb la qual havien embolicat l'Hermínia i per aquella genètica que pareixia envair de sobte la nostra vida, però que ja feia molt que la teníem en estat de setge.

Recordo que la mare preguntà al pare si, ara que ja sabien quin era l'origen de tot, els metges havien vist alguna possibilitat de millora en les rareses de l'Hermínia. Jo crec que la mare, després d'haver sentit la paraula genètica, pensà que la tia tenia alguna solució i afegí com un prec:

—Si esta coosa que de tant en tant se li fica al cap se li poguera arreglar un poc...

I digué la paraula cosa com si esta paraula fos una manera de dir la paraula bogeria, la que més li esqueia a l'Hermínia, però que mai no deien, un pacte de silenci al voltant d'aquell problema tan evident que ens havia caigut a sobre i que ens duia de corcoll, en especial al pare que patia en carn pròpia totes les excèntricitats que a la seua germana se li passaven pel barret. O potser no l'esmentaven per por, per eixa por íntima i insondable a batejar amb un nom compromès eixa conducta entre estranya i malaltissa.

—Què vols que diguin d'això, Fernanda...? —Digué el pare amb un to que ho donava tot per perdut. I afegí que quan la genètica s'infiltrava en el cos, poca cosa es podia fer més que fer ús de la paciència. No sé si això li havia dit algun metge o si només era una conclusió encertada del pare, no ho sé. Però la paciència dels pares sempre em paregué un brollador que mai no havia acabar-se. Tot i que la mare sovint amenaçava que un dia se li acabaria la paciència i tot se n'aniria fer punyetes. I aqueix dia després d'un llarg silenci per part de tots, la mare afegí convençuda:

—De totes formes, jo crec que si algú li haguera donat un parell d'hòsties, a Hermínia, no es voria com es veu, tingui la genètica la culpa de tot o no.

—Sí, home... —Vaig dir jo empipada, i llavors la mare em tornà a tustar dient-me que callara, que menjara els melindros i que fera els deures d'una punyetera volta. El pare no respongué a aquell comentari de la mare, però segur que li féu mal, al capdavant parlava de la seua germana.

—No us preocupeu, que la cirurgia ha avançat molt —va afegir-se la Ramona a la conversació. Ara em sorprenç a mi mateixa recordant tot allò, aquells diàlegs que ens embolicaven a tots en una absurditat i pense que si ens haguera vist algun director de cinema, haguera fet una pel·lícula d'eixes estranyes, fix.

La Ramona ens explicà que ella també tenia a la vista un problema genètic, però que no s'operava els ulls perquè, de fet, amb l'edat que tenia tant li feia vore les coses senceres o emboirades i que, segons com, li feia por arribar a vore-hi massa perquè el món tenia coses ben rares... I en aquestes que callà perquè se li enredà la llana. Sé que el pare li respongué amb una certa resignació.

—Ramona, la genètica no és operable, no se'n pot fer res, res de res, i menys ara que Hermínia ja té una edat —va dir-li el pare. De cop em paregué la veu d'un savi dictant una sentència, una darrera sentència.

I resulta, segons acabà per dir el pare, aixina com per concloure, que els metges, ves per on, s'interessaren molt per la tia, per ella i per la seua marca de naixement, eixa taca que a casa anomenaven el desig, tot i que jo li deia Madagascar, i que tant la tia com jo la teníem a l'espatlla. Però també estaven interessats en tota la història de la família, fins i tot en la besàvia Lluïsa, l'àvia del pare, com si volgueren furgar en el nostre passat per trobar vés a saber què. Sé que en el fons jo no m'ho acabava de creure perquè estava convençuda que ni la nostra vida ni la nostra història tenien cap cosa de particular més que el fet que els avis per part de pare hagueren arribat a Barcelona procedents del Maestrat després d'eixa guerra que la Ramona mai no es treia de la boca i que la mare vingué també de Castelló a buscar faena a Barcelona. Però vaig pensar que bé devíem tenir alguna cosa d'especial perquè el pare digué que un dia ens cridarien des de l'hospital perquè aportàrem dades per tal de completar l'historial de tia Hermínia i fer-nos una revisió.

—I a tu, Amèlia, també et volen vore el desig —em digué el pare com perquè em fes idea de la situació.

I no vaig dir res, vaig acabar-me el darrer glop de taronjada i una parella de melindros, uns d'aquells tan tovets que la mare em comprava. Només al cap d'un temps vaig ser conscient que jo també formava part de l'espiral malaltissa de la genètica de casa nostra i que esta era com una bola de neu que a tots ens arrossegava. En els mesos posteriors vaig impregnar-me d'eixa paraula que era capaç de calar-me els ossos i la vida sencera. El pas dels dies i els esdeveniments posteriors em feren vore que la genètica era una amenaça que planava sobre la nostra convivència com un pardalot que havia niat a casa nostra i ens havia de portar malastrugança. O com una corda invisible que ens acabaria estrenyent la gola. Hui, efectivament, m'he acabat de convèncer que esta corda és capaç d'ofegar-nos sense que ens n'adonem completament.

Quan el pare acabà d'explicar-se, vaig pensar que si la tia havia fet allò devia ser per algun motiu, per raons de pes, perquè, també, quines ganes de despullar-se allà al mig quan amb el fred que hi feia, vaig pensar —jo crec que tot allò devia ser pels volts de novembre—. I vaig tenir la certesa que la tia m'ho explicaria tot i que l'entendria, com sempre.

I ara que he començat a escriure-ho tot, veig els meus onze o dotze anys de llavors com un parèntesi indeleble entre la infantesa i el món adult; em veig navegant per un mar de ningú, a la deriva, en solitari, com una naufragada que no troba cap fusta on agarrar-se. I en aquest naufragi que era la meua vida, tot se'm devia d'enregistrar molt clarament a la memòria perquè ho tinc molt nítid encara, les paraules, les mirades..., escric sense dubtar, com si no haguera passat eixe temps, com si no hagueren passat tantes coses entre la tia i nosaltres. Potser m'hi ajuda el quadre de la meua habitació, del que ja parlaré quan arribi el moment, potser sí, amb esta alegria de festa, de coloraines, de sons i de rialles que s'escampen arreu de la làmina com si hi fossin de veres. Potser sí, m'hi ajuda, pel contrast que suposa l'alegria bellugadissa del quadre amb el patiment que la tia ens arribà a causar i

l'alteració amb què tení les rutines de la nostra convivència.

I és ara que ho escric tot perquè ara la genètica ha deixat de ser només una paraula. La genètica és ara la cara pigada de la Lídia, lleganyosa, escabellada, quieta al mig del balcó, sense saber res del seu món, mirant-nos com es mira a uns estranys, perquè per a ella som uns estranys. La Lídia ens mira sense entendre les nostres paraules i mastega, mastega amb la boca plena de fulles de gerani.

Quan l'endemà, o potser al cap de més dies, ja no ho sé, vaig anar a casa de la tia, ella pareixia astorada. Els ulls els tenia esbatanats com alguns dels personatges de la làmina de la meua habitació, que es miren els uns als altres amb una rialla divertida. Els ulls de la tia pareixien il·luminats eixa casa, tant o més que les espelmes que havia escampat per cada racó del pis, la tia anava a palpes. Em saludà amb una abraçada d'eixes que t'escanyen l'aire i després m'esclafí a petons un poc ofegadors i sorollosos i em sacsejà com si jo fos de drap, amb afecte. La tia ha sigut la dona que més afecte m'ha donat i la dona capaç de mostrar-me més indiferència, com si fos impossible trobar aquests dos pols oposats en una única persona. Però la tia ja era això, un món d'afectes extrems.

Em digué que havia d'ajudar-la. I em vaig sentir feliç, molt feliç perquè algú comptava amb mi, perquè si un dia compten amb tu has deixat de ser invisible i era aixina com em sentia davant la gent, fins i tot davant els pares, absorbits per tia Hermínia, i que veien en la meua maleïda manera de ser una nosa que sempre havia d'acompanyar-me i acompanyar-los. I vaig fer la promesa d'ajudar-la perquè jo per la meua tia haguera fet llavors qualsevol cosa.

Efectivament, després de sentir-la, vaig arribar a la conclusió definitiva que el pare no havia explicat completament tots els fets d'eixa vesprada: ni com havia arribat nua a l'autopista ni les raons que l'havien dut a aquell punt quilomètric. Ella m'ho explicà tot.

Resulta que tia Hermínia havia anat en taxi fins al peatge de Martorell. Després de pagar al taxista s'havia despullat, havia deixat la roba dins el mateix taxi i s'havia posat al costat del SOS per mirar de trobar el Xino que feia dies no sabia on parava. El Xino era la seua parella des de feia..., jo ja no sé quants mesos que allò durava. Ella sospitava que l'havia abandonada. Li passava amb totes les parelles. La tia sempre havia tingut un cert atractiu per als homes, era afectuosa amb ells, fins i tot no era pas desagradable físicament, tot i estar molt prima, tant que a voltes la mare exclamava amb cert aire afectuós: "A vore si t'engreixes que pareixes un bacallà, Hermínia!", paraules que la tia no sempre es prenia bé i sovint responia amb algun ciri trencat com: "Estic com em dóna la gana" o "a tu què t'importa" o simplement "vés-te'n a la merda". Primer sempre li anava tot molt i molt bé amb els nois i deia que es casaria i anava amunt i avall amb el xicot de torn. Però després d'algunes setmanes, a voltes només uns dies, els homes fugien com ànima que persegueix el diable perquè el caràcter de la tia no admetia concessions a la paciència. L'únic home que podia tenir-ne era el seu germà i a mi em feia por que aquell brollador de paciència arribara al punt i final, com sovint pronosticava amenaçadora la mare: "Un dia tancarem l'aixeta de la paciència, Hermínia". I l'Hermínia sovint deia: "Aneu a la merda". I es quedava tan ampla. El caràcter de la tia no feia fàcil conservar cap parella, però al Xino no li podia permetre que marxara, mai no vaig saber-ne les raons, potser se l'estimava de debò o tenien una espècie de connexió divina que els feia propers i molt, molt iguals, però no ho sé, el cas és que la tia no podia suportar que aquell home marxara del seu costat. —El Xino no em pot deixar, ho entens? —Em digué la tia com si fos una sentència. Però la tia mai no fou un geni dels vaticinis. El Xino podia deixar-la, i tant que sí. I vaig dir-li que sí, però no ho entenia gaire. Per quina raó no la podia deixar si tots els altres ho havien fet? Per primera volta, eixa afirmació tan taxativa de la tia em féu por perquè vaig pensar que no hi havia marxa enrere en la seua opinió i perquè li vaig vore els ulls desorbitats i malaltissos. Jo crec que eixa fou la primera volta que vaig prendre consciència que l'aspecte i la conducta de la tia eren estranys. Em recalçà que el Xino s'havia compromès amb ella i que estava disposat a casar-s'hi. Es veu que li havia dit clarament: "Em vull casar amb tu". I em repetia l'Hermínia:

—Em vull casar amb tu, em vull casar amb tu..., això m'ha dit, ho entens?, això m'ha dit, em vull casar amb tu... Fins que vaig dir-li que no m'ho tornara a repetir que ja l'havia entès. Però ella no es cansava de explicar-m'ho una i altra volta que ell li havia dit clarament... Però el Xino no parlava clarament, el Xino tenia uns problemes enormes per fer-se entendre. Diguem, per ser benèvola, que el Xino tenia problemes lingüístics importants. Sentir-lo parlar era com sentir xinès, d'ací precisament venia el seu malnom que no sé qui li posà, però que ho encertà de ple. Malgrat la dificultat del Xino per fer-se entendre a mi em pareixia llavors que amb poques paraules podia dir moltes coses. Ara crec que el Xino devia conèixer trenta o quaranta paraules del diccionari —no en necessitava més— i uns quants sorolls que venien a ser com els complements de les paraules i que eren els que definitivament et feien entendre el que deia. Llavors em queia bé. Em feia fer tombarelles avant i enrere, m'ensenyava a fer el pi a la paret del balcó de la tia i em convidava a melindros i taronjada quan sortia a passejar amb ells.

El Xino, segons la tia, havia desaparegut amb la furgoneta vella i podia ser que haguera tingut algun accident i el seu cos estiguera mig mutilat en algun terraplè perquè de la furgoneta no se'n fiava i a més ho havia somiat i això era un argument definitiu. Malgrat el somni, que no m'arribà a explicar amb pèls i senyals com sovint feia, el fet de l'accident era una possibilitat que considerava molt i molt remota perquè confiava plenament en Sant Cristòfor, i en un munt de sants més als quals tenia veritable devoció.

—Però pot ser que estiga mutilat —tornà a insistir-hi.

Quan aquell dia la tia digué la paraula mutilat, allà voltada d'espelmes i amb els ulls desorbitats, a mi m'esgarrià perquè vaig imaginar el cos del Xino, sense braços ni cames, estès a terra al costat de la vella furgoneta, mirant sense vore les males herbes que l'envoltaven, unes males herbes atapeïdes de cargols xicotets plens de baves, i vaig sentir fins i tot llàstima.

—Pobre Xino —vaig dir-li, i aquell sentiment no vaig tornar-lo a tenir ni tan sols ara fa un any quan va passar el que va passar. Recorde que la tia se m'agafà plorant amb un desconsol que em paregué exagerat, però sentit, molt sentit, de veres.

La furgoneta vella del Xino era una ruïna amb rodes que el noi duia a tot arreu. El vehicle cridava l'atenció allà on anava perquè tenia els fars esquerdats, duia les portes lligades amb cordills al tub d'escapament i duia tots els vidres, excepte el del davant, plens d'adhesius de discoteques, jo crec que se les coneixia totes, jo crec que sí. Degut a la poca confiança que l'automòbil inspirava en tia Hermínia, esta sovint posava un ciri a Sant Cristòfor perquè deia que eixe sant el protegiria d'accidents i de qualsevol problema amb el vehicle. Jo crec que la tia estimava al Xino de debò, potser d'una manera estranya, però no coneixia cap altra manera d'estimar.

Tia Hermínia tenia certa tirada a posar espelmes amb qualsevol excusa que per a ella era tan vàlida com el millor argument. Posava espelmes a sants als quals demanava ajuts.

—Que els sants no són sucursals de Benestar Social, Hermínia —li solia dir la mare. Però ella no en feia cas, anava a la seua i se'n sabia les virtuts de tots i cadascun dels sants del calendari. Ara crec que l'origen d'aquesta mania de posar espelmes als sants era la por, una por irracional a la vida que li havia tocat viure i que ni ella mateixa no entenia, la por a la pèrdua, a l'oblit, a l'abandó d'aquells que l'estimaven perquè sense els altres la tia no era res, de veres que no era res, un ésser desvalgut i sense cap futur.

També posava espelmes escampades per casa perquè deia que aixina s'il·luminava amb més intimitat. La mare sempre tenia el patiment a sobre perquè deia que qualsevol dia hi hauria un incendi i quedaríem socarrats com els ninots d'una falla. Era tanta la por que per tota la casa tenia paperets amb el número de telèfon dels bombers per si un dia havia de trucar-los d'urgència. Però la tia mai no canviava d'actitud. La tia tenia idees fixes i a mi em pareix que des de llavors vaig començar a pensar que les idees fixes era el pitjor que podia tenir una persona perquè les idees fixes s'encallaven en un lloc del cervell del qual no tenien eixida ni possibilitat d'evolució perquè no s'adobaven amb noves idees, amb altres opinions diferents de la teua i per tant no podien créixer ni donar fruits. Una idea encallada en el pensament era una idea sense futur, i en especial si aquestes idees s'encallaven al cervell de la tia, d'allà no anaven enlloc i si tal volta agafaven algun camí, era en direcció al desastre.

En definitiva, eixe dia que la tia s'havia despullat a l'autopista, pretenia arribar a vore la furgoneta apedaçada del Xino perquè sabia que passava pel peatge de Martorell, quan tornava de l'hotel Alfa on feia de mosso. I, segons les seues paraules, ho feia despullada perquè aixina tenia més possibilitats que ell s'hi fixara. La meua tia coneixia a fons el comportament de la part libidinosa del cervell del Xino, però desconeixia les mínimes normes de la conducta social.

Jo li vaig dir que amb eixa furgoneta no podia haver anat gaire lluny i que havíem de trobar-lo. Li vaig suggerir que anàrem a casa dels pares del Xino perquè els pares bé devien saber alguna cosa del fill, principalment si era viu o mutilat i menjat pels cargols xicotets. La tia em digué que era la neboda més llesta que tenia —de fet no en tenia cap altra— i em tornà a abraçar i a petonejar i a saltar al meu voltant i, mentre feia això, les flames de les espelmes tremolaven i feien que eixa casa s'il·luminara d'una manera quasi fantasmagòrica que ara en recordar-ho fins i tot em fa patir.

La casa dels pares del Xino no era gaire lluny de casa nostra. La mare també pareixia xinesa. Tenia una parla feta de monosíl·labs, renecs i crits que s'entien a mitges. Vaig pensar que eixa dona no tenia tants complements per a cada paraula com li passava al seu fill o potser era que jo no l'entenia tant perquè eixa era la primera volta que la sentia. La tia alguna vegada m'havia dit que la mare del Xino no era una dona ben educada, malgrat que no era ella la persona més idònia per fer aquestes afirmacions.

Per l'aspecte em paregué que era una dona aspra com un fregall, esquerpa. I llavors vaig pensar que això també era genètica, que cada casa tenia la seua pròpia genètica, la seua pròpia corda capaça d'ofegar-te, i també vaig pensar que la genètica feia de cada casa un món diferent i particular, o potser no era això i tot depenia d'altres coses que jo no acabava d'entendre.

I de moment eixa dona estampà una bufetada molt sonora a tia Hermínia, una bufetada d'eixes que et claven els dits i et deixen una escalfor com de vergonya i ràbia a la vegada. I tot això sense ni tan sols deixar-nos-hi passar, cosa que a mi en aquells moments em paregué d'una mala educació extrema. De totes les circumstàncies que jo havia viscut amb la tia, eixa em paregué la més trista perquè de sobte vaig vore la tia com poca cosa, com una dona insignificant que podia ser maltractada per qualsevol altra persona i en qualsevol circumstància, vaig sentir pena per ella i per la seua fragilitat. Però, malgrat aquesta fragilitat, la tia podia arribar a dominar-nos perquè sempre aconseguia que tot girara al seu voltant, ho volguérem o no.

Em paregué que la dona deia que el seu fill no la volia tornar a vore, que marxàrem d'allà. Digué també alguna cosa dels Mossos, potser que els cridaria, no ho sé perquè jo quasi que no l'entenia, a casa sempre havia sentit parlar amb un vocabulari senzill, però clar, entenedor. I la meua tia en un moment donat es féu la forta, com si de sobte li pujara una força que jo no sabia d'on li havia nascut, i agafà la dona per la solapa de la bata de quadres

escocesos que duia i llavors la dona la mossegà amb ràbia. Mentre la mossegava vaig pensar que eixa dona tenia un aspecte axinat que encara se li remarcava més per la força que feia en clavar les dents al braç de la tia. Com que feia fred la tia portava un jersei gruixut, un de color verd poma que li havia fet la Ramona i que segurament li amortí la queixalada. I al final tia Hermínia se'n desfeu, d'aquelles dents rabiüdes, però llavors la dona l'empenyia amb la porta i l'Hermínia volia entrar en eixa casa per si el Xino s'hi amagava i la dona repetia allò dels Mossos. Foren uns moments de confusió en què fins i tot eixiren els veïns a l'escala, a tafanejar, i jo només veia la meua tia i eixa dona i la gent i em sentia fora de lloc, aliena a tot allò que passava, al marge fins i tot de la tia, la persona que llavors jo més m'estimava en aquest món.

Mentre marxàvem a corre-cuita per l'escala, la tia deia cridant:

—Ja el trobaré, ja, el teu fill... Imbècil, mala pècora, fastigosa!!! I aneu tots a la merda —digué cridant adreçant-se als veïns que es van afanyar a tancar les portes sense dir ni fava. Encara ho recorde clarament. I llavors vaig pensar que quan el pare haguera sabut allò que havia passat eixa vesprada tornaria a tenir un disgust i li tornaria el singlot a la veu i la tristesa a la mirada com li passava tot sovint. Vaig pensar que no li explicaria, tant si la tia em pagava una taronjada amb melindros com no. Definitivament, vaig decidir que no li explicaria al pare.

Pel carrer, la tia em continuava dient que trobaria el Xino, que tard o d'hora el trobaria i li diria quatre coses.

Quan la tia parlava de dir quatre coses no volia dir exactament això, era una manera de dir. Quatre coses podia ser, per exemple, estovar-lo. Alguna volta ho havia fet, fins i tot davant meu quan un dia ell no volia dur-la a vore no sé quina pel·lícula per la qual ella tenia veritable obsessió i la tia l'arraconà dins l'habitació i li donà puntades de peu i ell, més que defensar-se, només se la volia llevar de sobre, però no podia perquè la tia s'enganxava com una ventosa o com una planta enfiladissa que mai no té aturador. La tia era aixina.

Quan havíem caminat una estona vérem un bar i la tia digué que em convidava a melindros i taronjada, hi entràrem. La tia sempre era capaç d'endevinar-me els desigs, sempre. I sí, em posaren un got de taronjada, però melindros no, que no en tenien. I la tia, que estava nerviosa i molt alterada agafà el cambrer pel coll de la camisa color blau cel que duia, com si fos una fera, i li cridava que havia de portar melindros. El cambrer, que era jovenet i poca cosa, digué amb un punt de tremolor que no s'amoinara, que li quedava una ensaïmada. La paraula ensaïmada quasi que no li eixí de la gola perquè la tia li premia fortament el coll de la camisa. La tia em mirà sense deixar anar el noi, com dient-me que si amb l'ensaïmada ja feia, i jo li vaig dir que no, que melindros, que jo amb les ensaïmades no podia, que volia melindros. Ho vaig dir sense donar opció a cap comentari més. I la tia premé ben fort el coll de la camisa del cambrer i només li deia:

—Ho has sentit, porc? Ho has sentit?

El noi s'escapà com pogué, digué que anava a per melindros i eixí corrents de l'establiment com ànima que persegueix el diable. Vaig pensar que no hi tornaria mai més i que fins i tot era bo que no hi tornara perquè allà hi seríem, al mateix lloc: la tia, que podia ser encara molt més agressiva, i jo, que en aquells moments no vaig ser precisament un element de conciliació. Ens quedàrem soles davant el meu got de taronjada. Jo mirava fixament el suc taronja i ella donava cops de puny sobre la taula de marbre plena de vetes negres com rierols. Només al fons del bar un home que prenia notes en tovallons de paper es tragué les ulleres per mirar-nos, encara em pareix vore'l, però l'home devia ser de naturalesa discreta i no digué res, s'aixecà i marxà en silenci. Al poc, per sorpresa meua, tornà el cambrer de la camisa blau cel. Venia amb un paquet de melindros que em posà sobre la taula sense dir res. Em vaig menjar el paquet sencer, amb una golafreria desmesurada, i sé que els vaig trobar eixuts, no eren com els de la mare, què va, però no vaig voler dir res perquè la tia no es posara més nerviosa encara, amb això vaig estar bé.

Quan eixírem del bar li vaig dir a la tia que si a ella el desig, la nostra taca, li picava. Ella em digué que sí, que a voltes li picava com un bitxo i totes dues ens descobrírem les taques i ens posàrem a gratar-nos fins que pareixia que havíem de deixar-nos-hi les ungles. Fou llavors que un cotxe dels Mossos d'Esquadra s'aturà davant nosaltres amb els llums del sostre encesos.

Mentre detenien la tia, vaig vore que venien els pares corrents per la vorera. Quan se m'acostaren, la mare em donà un mastegot ben fort i em digué que durant una setmana només eixiria de casa per anar a escola, ah, i que amb tia Hermínia s'havia acabat de fer la gamberra. Però jo mirava el cotxe dels Mossos que s'allunyava amb la meua tia a dins i ella em mirava i reia, reia molt, no sé de què perquè res del que havíem viscut eixa vesprada feia riure. I mentre el cotxe s'allunyava jo encara veia el seu jersei color verd poma que es feia xicotet, molt xicotet.

Recorde que llavors el desig em feia bum-bum, bum-bum, bum-bum..., em cremava com una foguera. Aleshores el pare digué que tornàrem a casa i vaig notar que li havia retornat el singlot.

Una vegada a casa vaig tornar a demanar més melindros i taronjada i la mare féu una expressió desesperada i digué alguna cosa aixina com "Mare de Déu senyor, aquesta xiqueta..." Es referia a mi. Em pareix que este dia la mare s'adonà que amb mi tampoc no es podria fer res i que potser la culpa de tot la tenia la taca de la meua espatlla que podia arribar a ser com l'ull d'un huracà genètic que anava trastocant alguns membres de la nostra família i podia fins i tot acabar amb nosaltres, o amb la seua paciència, cosa que encara podia ser pitjor. Es passà la mà pel front, agafà aire i se n'anà a la cuina a preparar-me la taronjada i un plat de melindros. I llavors la taca em començà a picar més que mai. Fins i tot pareixia que em batejava amb personalitat pròpia, com si la meua vida fos governada per dues forces definitives: el meu propi món i el de la meua família, tots dos competint per apropiarse de mi. Llavors em vaig gratar amb ganes. Mentre em prenia els melindros i la taronjada, recorde

que la mare em tornà a donar un clatellot tot dient-me que no em tocara el desig mentre menjava, em féu un crit desesperat, un crit de por. Jo crec que la mare sempre visqué amb la por que jo acabés sent una còpia de tia Hermínia perquè, a part de pentinar-me com ella, parlava igual que ella, recalcant les paraules, sil·labejant quan em convenia i enviant a la merda tothom que gosava contradir-me; em vestia com ella, amb pantalons i samarretes estripades; tenia obsessions desmesurades, com eixa per la taronjada i els melindros, i cridava, cridava molt fins que m'acabava guanyant bufetades, sacsejades i calbots dels pares que sovint es desesperaven amb mi i a mi em feia pensar que jo era l'ase dels cops. Aquest paregut perillós amb tia Hermínia crec que fou el principi del final de la nostra relació.

Recorde que aquell dia vaig vessar taronjada damunt la taula, i sé que vaig començar a passar la llengua per l'hule de floretes grogues i roges per eixugar-ne el suc. Sempre ho feia. Aquell comportament el repetia constantment perquè tia Hermínia aplaudia quan ho feia com si es tractara d'alguna heroïcitat que ara em pareix grollera i ordinària. Mentre feia això, la mà de la mare em tornà a tustar el cap i vaig picar amb les dents sobre la taula, i ja no vaig replicar perquè suposo que la taula devia haver quedat neta de taronjada, el meu principal objectiu, i fora d'això qualsevol cosa llavors deixava de tenir importància. I no em vaig atrevir a mirar la cara de la mare que, se'ns dubte, devia tenir una expressió desesperada.

Aquell dia, abans de gitar-me, em vaig aturar un moment a l'espill del lavabo i vaig mirar-me la taca de l'espatlla que em martiritzava de tanta coïssor. I mentre la mirava i veia aquell niu de pigues de l'interior, vaig pensar que la genètica era un misteri amagat en eixa taca que jo anomenava Madagascar. I llavors vaig creure que les pigues que la facien feien un remolí sobre si mateixes, i tornava a sentir bum-bum, bum-bum, bum-bum..., i em paregué que sentia una desesperació interior que era incapaç d'explicar.

Al cap dels dies, la tia eixí del calabós o potser de la presó, ja no ho sé, però ho féu amb càrrecs. Els càrrecs eren haver atacat la mare del Xino, haver volgut entrar dins casa seua sense permís i haver atacat un cambrer. Després d'això sé que tornà de nou a la Vall d'Hebron per una nova revisió i que finalment retornà a casa.

—Ja ha tornat per a fer de les seues, i amargar-nos la vida —va concloure encertadament la mare el dia que la tia tornà a casa seva.